

Hodnocení přednášky pro odbornou veřejnost

Masarykova univerzita

Jmenovací obor	Právnická fakulta MU Ústavní právo a státověda
Uchazeč	Doc. JUDr. David Kosař, Ph.D., LL.M.
Pracoviště	Právnická fakulta Masarykovy Univerzity
Datum přednášky	8. 3. 2023
Téma přednášky	Ústavní zvyklosti
Přítomno posluchačů	Cca 200 + 100 online (studenti, doktorandi, učitelé)
Pověření hodnotitelé	předseda habilitační komise prof. JUDr. Jan Filip, CSc. a členové komise prof. JUDr. Gabor Halmai, prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc., prof. JUDr. Ján Svák, DrSc. a JUDr. Kateřina Šimáčková, Ph.D.

Téma přednášky bylo vybráno komisí pro profesorské řízení ze tří navržených (dále to byla témata „nové teorie dělby moci“ a „cesty k zabránění rozkladu demokracie“) a možností jako odborně nejnáročnější, aktuální, zatím nedostatečně zpracované a sporné. Je třeba uvést, že některé závěry z nabízených dalších témat se v přednášce rovněž uplatnily (*informal separation, abusive constitutionalism*).

Uchazeč svoji přednášku na téma **Ústavní zvyklosti** vhodně obsahově i metodologicky rozčlenil a přednesl ji srozumitelným způsobem. Své vystoupení zahájil věcným přehledem zvoleného tématu, který zasadil do kontextu ústavního a politického vývoje v ČR a jiných státech. Přehlednosti výkladu přispěla předem poskytnutá prezentace s řadou příkladů z praxe.

Ústavní zvyklosti jsou trvalým problémem fungování každého ústavního systému. Jejich pojetí souvisí s názory na povahu ústavní regulace (psaná ústava) a její praxe (živá ústava). Současně je nelze analyzovat bez přehlédnutí k tomu, co se rozumí pod nepsanou ústavou (*invisible constitution, unwritten law, sociological constitutionalism, informal institutions, informal separation of powers a abusive constitutionalism*), ústavní praxí, přístupy k výkladu ústavy (zvyklost jako výsledek výkladu nebo jako výsledek zachovávané praxe). Uchazeč nejprve nastínil dosavadní vývoj v širších souvislostech (pojetí v anglosaském oproti kontinentálnímu právu) a poté své teze demonstroval na příkladu České republiky, kde se soustředil hlavně na výsledky svých prací v oblasti soudnictví. Poté poukázal na odlišné přístupy k ústavním zvyklostem ve státech tzv. Visegrádské čtyřky.

Výklad obsahoval vymezení pojmu ústavních zvyklostí na základě nejnovější konstitucionalistické literatury, odůvodnění jejich vzniku a uplatňování. Následně poskytl pohled na postupný vývoj názorů na ústavní zvyklostí u nás a ve světě na základě odborných studií (domácí a zejména anglicky psané) a vývoje soudní praxe. Zde poukázal na řadu sporných bodů, které následně rovněž vyvolaly diskusi.

Vlastní přednáška byla plánována na max. 50 minut. Tento časový limit byl dodržen. Poté následovala cca 50 minutová diskuse, do které se svými dotazy zapojila řada studentů (přednášková místnost byla zcela zaplněna). Prostor dostaly i dotazy prof. Halmaie (Florencie), prof. Gerlocha (Praha) a předsedy komise prof. Filipa. Diskuse byla vedena k nejasnostem pojmu ústavních zvyklostí (*conventions*) v ústavním právu oproti politologii, jejich odlišení od zvyklostí v soukromém právu (*usages*), možnostem vzniku ústavních zvyklostí v režimech se silnou vládnoucí politickou stranou (Polsko, Maďarsko) oproti pluralitním režimům, problému uznání ústavních zvyklostí v praxi (*rules of recognition, rules of change a rules of adjudication*). Pro potřebu dalšího hodnocení byl rovněž pořizován záznam přednášky pro mimobrněnské členy komise pro jmenování.

Přednáška byla proslovena jasně a názorně, s použitím powerpointové prezentace, která zajistila přehlednost výkladu relativně složité problematiky. Posluchači byli tématem a způsobem přednesu zaujati, i přes přeplněnou místnost jí byla věnována úplná pozornost.

Závěr komise

Přednáška doc. Davida Kosaře „Ústavní zvyklosti“, přednesená v rámci řízení o jmenování profesorem, *prokázala* hlubokou erudovanost uchazeče, jeho důkladnou vědeckou kvalifikaci, širokou orientaci v literatuře předmětu a pedagogickou způsobilost, která standardně požadovanou v rámci řízení o jmenování profesorem v oboru Ústavní právo a státověda na Masarykově univerzitě.

Na základě proběhlého zčásti osobního a zčásti online sledování přednášky a následného jednání hodnotitelů, konaného ve dnech 8. až 10. března 2023, vyjádřili hodnotitelé přednášky prof. Filip, prof. Svák, prof. Gerloch, dr. Šimáčková a prof. Halmai s tímto hodnocením plný souhlas (viz čestné prohlášení předsedy komise v příloze hodnocení).

V Brně dne 9. března 2023

prof. JUDr. Jan Filip, CSc. ...

podpis

Příloha: čestné prohlášení o výsledku hodnocení přednášky členy komise